

TXOMIN ZORRI´REN EZKONTZA

Zelebriagoa zan zelebriagoa nik diñotan mutil au! Baldar eta traskillagorik ez dot sekula ezagutu. Kitanuak eurak be ez a bestean. Ezta!

Gorputza oker-oker eginda, bizkarrean maleten bat eriola antz emoten eban. Euki be gero baeukan tontor bakotxik ! . . .

Janzkeran barregarria, iñor izatekotan. Praka ta alkondara zar-zarrakaz beti. Adurra be baerion aotik ugari. Ta tontolin bat irudian. Baña listoa zan, oso listoa denganiñoa alakoa!

Txomin Zorri deituten eutsela? Asko ardura eutson berari, barre ordeztxikitoxu bat emongo baeutsen...

Igarriko zeinkie, irakurleok, zein burutasun etorri yakon bein gure mutil oneri? Ezkondu egin bear ebalá, ta ezkondu egin bear ebalá, edadea be baeukala-ta! Bero asi zan gure mutilla burutasun onegaz.

Baña gizajoak ez ekizan, antza, neskatoen gustoak.—Txomin Zorrigaz ezkondu? Jajai! ... Tximiñoi bat baño motzago zan aregaz ! . . .

—Ezetz, e? Ondo dago, ondo. Mustur-musturretan joko zaituedaze ba danok, sorgin-petral-erriok!

Ta gure Txomiñeri bere biziko gogorakizun bat emon eutson buruak. Ezkonduko zan, bai, ta auzoko neskarik ederren eta aberatsenagaz ezkondu be. *Miren Arantxagaz* beragaz, aor!

Zelan irabaziko eban Miren Arantxa? Ori itxi bere kontura. Beingoan asmauko deusku iñoizko erarik politena-ta.

Miren Arantxa guraso ta anai-arreba bakoa zan. Neskamea ta bera bakarrik bizi zirean etxe eder atan. Txomin Zorri baño urte bi zarragoa zan. Baña zar-izate onek ardura ete eutson gero gure Txomiñeri? Bai zera ! Miren Arantxa eder ta aberats zan guztiz, ta Txomifi Zorri lako ogei lilluratuteko naikoa zan neskarik. Untzea au eban Txomiñek: Miren Arantxaren biotza zelan irabazi.

Baña, bai, agoa zabalik geratzeko egoan mutilla ! .

Illuntze-aldean Miren Arantxanera joanda, bere neskameagaz egin eban berba. Txomiñek, abotsik gozoenez, agertu eutsazan bere burutasun guztiak neskameari. Lagun izaten bayakon, ondo baño obeto sarituko eban gero.

Sari on baten ordeztz ez eutsan lagunduko ba neskameak Txomin Zorri´ri? Bai pozik be!

Ta gau aretarako, onoko au gertu eben bien artean Txomin Zorri, ixil-mixillean, Miren Arantxaren oe-azpian sartuko zan. Miren Arantxa oeratutakoan, oiari bultz eragiñaz, esango eban Txomin Zorrik: —"Miren, Txomin Zorrigaz ezkondu bear dozu. Osterantzean neugaz zaroat". Miren Arantxa, jakiña, neskameari deika asiko yakon. Orduan neskamea joan, eta

gela guztia ikusiko eban, iñor egoantetz. Ta, ametsen bat izango zala-ta, barriro joango zirean biok lotara. Iru-lau biderrez egingo eben au. Ta azkenean... baietz Miren Arantxa Txomin Zorrigaz ezkondu ! . . .

Txomin Zorri´ren poz-ikarea burubide au izan ebala-ta ! . . .

Eldu zan gaba. Amabiak ur-urrean.. . Ai ene!, amabiak jotean Miren Arantxak bota eban txilioa !

—"Juani ! Lapurrak ! Erdu arm! . . . "

—"Zer lapur edo! Zer jazoten yatzu, Miren?"

—"Ara, Juani!..."

Ta Mirenek jakin arazo eutsan gertaturikoa. Neskameak, baña, iñor topau ez gela guztian.

—"Ametsen bat izango zendun, Miren. Egizu lo, ezeren ardura barik."

Nekez baña, ordu erdi barru lo egoan Miren Arantxa. Txomin Zorri, ostera, iñoizkorik itzartuen.

—"Ondo yoak gauzia! --esan eutsan kolkoari—. Tirok, beste apaskadatxu bat."

Ta lengoa bera egiñaz, lengo ber-bera esan be esan eutsan. Zerau : Txomin Zorrigaz ezkonduen ezpazan, beragaz eroango ebala.

Miren Arantxaren barrua nork jakitera emon? Azurretarañoako bildurrez egoan gizajea. Ta ia barbarik be egin eziñik, deitu eutson bigarrenez Juani´ri, laguntasun eske. Juanitak, baña, oraingo onetan be iñor topau ez kuartu barruan.

Norena ete zan gero abotsa? Jaungoikoarena, bear badal... Barriro entzungo baeban, baietz erantzun bearko eutsan: ezkonduko zala Txomin Zorrigaz.

Ordu bete inguru igaro da. Gaua bake-bakean... Katuen miau bat be ez da entzuten inguruan... Onetan, Txomin Zorrik, lepoagaz oea artuta, iñoizko bultzadarik aundienak emonaz, diñotso abots gogorrez Miren Arantxari:

—"Txomin Zorrigaz ezkonduko zara, ala neugaz zaroat?"

—"Bai, ezkonduko naz, ezkonduko naz"...

Ta gizajea, taupadaren taupadaz biotzak urten bearrean, neskamearengana joan zan arrapaladan, gelatik igeska.

Bien bitartean, gure Txomin Zorrik, zer? Zast ! , iges egin eban bere etxera. Eta —ez deustazue siñistuko baña— gau ta goiz guztia igaro ebazan bizarra kendu, jantzi barriak ipiñi ta gorputz-arpegiak txukun-txukun jartzen.

Goizeko amaikak inguruan, Miren Arantxa gau atan jazorikoa esaten etorri yakonean, Txomin Zorrik bere biziko arpegirik alai eta gozoena ipiñi eutson, ta poz-adurretan artu eban "bere Mirentxuren" barri zorienttsua.

Bene-benetan be gero, Jaungoikoa on-ona ete zan gero gure Txomin Zorrigaz? ! ...

Illabete barru, alkarren senar-emazte doguz gure Txomin Zorri ta Miren

Arantxa.

Arratsaldietan-da, besotik oratuta, emazteagaz pasioan ikusten ebenian :
—"Ola, Don Txomin ! Arratsalde on!" —agur egiten eutsen erritarrek.

Ta Txomin Zorrik, irribarrerik gozoenagaz: —"Baita zeueri be!"
—erantzuten eutsen.

Irakurlea: Pedro Berrioategortua - Erretiratua - Atxondokoa